

De wereld wankelt. En laat zien hoe bijzonder het is dat we hier vandaag samen zijn. Dat we in vrijheid het leven samen mogen leven. Wat is het kostbaar en kwetsbaar. Je merkt het pas op, als het gevaar loopt. Of als het er niet meer is.

Vanavond staan we stil bij vrede en vrijheid. Hier in het Walkartpark in Zeist komen we samen om herinneringen op te halen aan de verschrikkingen van toen. We denken aan alle mensen die zich hebben ingezet voor onze vrijheid. Tijdens de Tweede Wereldoorlog. De Indië tijd. En alle missies en vredesoperaties daarna. We herdenken een tijd die er niet meer is. Die er in óns land niet meer is. En dat mogen we nooit als vanzelfsprekend zien. Leven in oorlog gaat ook over vandaag. Over al die plekken op de wereld waar het leven wankelt.

Jongens en meisjes. Misschien wel meer dan ooit, worden ook jullie geraakt door beelden van oorlog en geweld. Wordt de angst van destijds voelbaar. En blijkt hoe belangrijk hoop is. Daarom zal ik straks samen met de kinderburgemeester van Zeist, Sebastian van Dijk, de kransen leggen. Vrede en vrijheid is ván en vóór alle generaties.

Als het leven wankelt, wordt de veerkracht van onze samenleving zichtbaar. En de diepgewortelde wens iets voor een ander te kunnen betekenen. Het zijn niet alleen de grote spelers op het wereldtoneel die ertoe doen. Ook wij. U. Ik. Jong en oud. We doen er allemaal toe. En wát we doen, doet ertoe.

Ieder mens kan van betekenis zijn voor het grotere geheel. Het is ons voorgedaan door de helden van destijds. Ik noem meneer Joop Meijer die 's nachts, in de bittere kou, op de zolder van de kerk aan de Amersfoortseweg lag. Met een nachtkijker voor de ogen noteerde hij welke Duitse legeronderdelen voorbij kwamen. Zo wist men hoe sterk het fort van de vijand was. Ik denk aan mevrouw Dirkje Inden-Reiss die kuilen in het bos bij Den Dolder groef. Ze verstopte daarin belangrijke documenten toen ze vermoedde dat het verraad onderweg was. Met haar actie redde ze heel veel levens. Of meneer Ruud Enthoven die onder de afrastering van de munitieopslag van Soesterberg door kroop, om de codes van de opgeslagen vliegtuigbommen te noteren. Ze werden doorgeseind naar Engeland.

Het zijn een paar van de vele Zeistenaren die zochten naar een manier om van betekenis te zijn in dat niet te bevatten verhaal van de Tweede Wereldoorlog. Al die goede bijdragen samen hadden een groots effect.

Vandaag brengen we een eerbetoon. In heel Nederland. Aan al die mensen die zich niet lieten ontmoedigen door het onvoorspelbare wereldtoneel. Mensen die zich binnen hun eigen mogelijkheden hebben ingezet voor het grotere geheel. Mensen die geloofden dat hun bijdrage, hoe klein ook, een grote betekenis had. En terecht. Zij deden het voor onze vrijheid. Vandaag de dag.

Het grote en het nabije zijn nauw met elkaar verbonden. Daar zit de hoop. In het ineen slaan van de handen als het leven moeilijk is. In het besef dat je wat mét elkaar en vóór elkaar kunt betekenen. Ieder op zijn of haar eigen manier.

Iets doen hoeft niet zo groot te zijn als de vraag zelf. Juist in het kleine schuilt een grote betekenis. Wat kan ik, als mens, doen voor die ander? Het is een boodschap voor ons allemaal. Een boodschap die blijft bestaan. Ook nu we hier, in Nederland, in vrede en vrijheid samen leven. Daarom herdenken we. Daarom zijn we vanavond bij elkaar.